

„Na Fali” październik/listopad 2023 r.

Rok szkolny 2023/2024

NA FALI

Gazetka szkolna – NIEREGULARNIK SP 56 – NR 1.

- ❖ ***Sprzątanie Świata.***
- ❖ ***Nasz patron.***
- ❖ ***Jesień – piękna pora roku.***
- ❖ ***Andrzejkowe wróżby.***

ZAPRASZAMY DO LEKTURY !
Zespół redakcyjny

Sprzątanie Świata

W jakim celu przeprowadzana jest akcja Sprzątanie Świata?

Głównym **celem** tego przedsięwzięcia jest promowanie „nieśmiecenia”, budowanie świadomości ekologicznej, nauka segregacji śmieci, edukacja na temat odpadów oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko.

W jakim miesiącu odbywa się Sprzątanie Świata?

W Clean up The World na całym świecie uczestniczy blisko 40 milionów wolontariuszy. Akcja odbywa się zawsze w trzeci weekend **września** i polega na społecznym zaangażowaniu się osób, firm i instytucji w sprzątanie najbliższego otoczenia z zalegających tam śmieci.

Kto zapoczątkował Sprzątanie Świata w Polsce?

Do Polski Sprzątanie Świata sprowadziła w 1994 roku założycielka Fundacji Nasza Ziemia – **Mira Stanisławska-Meysztowicz**. Od tej pory Akcja organizowana jest nieprzerwanie co roku, zawsze w trzeci weekend września. Jest tym samym jedną z najstarszych i największych kampanii z zakresu ekologii w naszym kraju.

Jakie jest tegoroczne hasło akcji Sprzątanie Świata?

Finał ogólnopolskiej Akcji Sprzątania Świata. Tegoroczne hasło kampanii brzmi: **„Sprzątanie świata łączy ludzi”**. Zachęcamy zatem wszystkich do czynnego udziału w sprzątaniu naszej planety. Moc Akcji Sprzątanie Świata łączy nas z naturą i ze sobą nawzajem.

Na czym polega Sprzątanie Świata?

„**Sprzątanie Świata** – Polska” to wspólna lekcja poszanowania środowiska.

Podjęmowane są działania propagujące ograniczanie powstawania odpadów, selektywną zbiórkę i recykling, a także wyszukiwanie i w miarę możliwości usuwanie dzikich wysypisk. Działaniom tym towarzyszy wiele innych działań: zakładanie zieleńców, sadzenie drzew, krzewów i kwiatów, organizowane są konkursy (plastyczne, piosenki), wystawy, festyny, koncerty, zabawy, ogniska, rajdy (piesze, rowerowe) itp.

Akcja „Sprzątanie Świata” corocznie pokazuje, że w naszej szkole kształci się pokolenie twórcze, aktywne i pozytywnie zaskakujące świadomością i poczuciem odpowiedzialności za losy nie tylko najbliższego otoczenia, ale także całej Planety. W tym roku szkolnym uczniowie klas 4-8 wykonali plakaty promujące tę szlachetną akcję.

Wystawa prac odbyła się na III piętrze w budynku B.

Poniżej przedstawiamy przemyślenia jednej z uczennic nt.:

Dlaczego warto sprzątać świat?

Każdy człowiek niejednokrotnie zachwyca się pięknem otaczającej go przyrody. Morze o wschodzie słońca czaruje swoim widokiem. Panorama ze szczytu gór zapiera dech w piersiach. Tylko jak długo ta przyroda przeżyje?

Spacerując czy to brzegiem morza, czy wędrując leśnymi ścieżkami, nieraz napotykamy mnóstwo śmieci. Woda zabiera z plaż te niepotrzebne odpady w głąb morza. Żyjące tam zwierzęta zjadają je, co nie jest dla nich zdrowe.

Zwłaszcza wtedy, gdy są to plastiki. To samo dzieje się w lasach lub innych miejscach na świecie. Zwierzęta, jedząc właśnie te rzeczy, które nie powinny znajdować się na ścieżce, a w śmietniku, zatrują swój organizm. Właśnie te plastiki również wykorzystuje się do palenia w piecach. Tym samym zatrąwa się środowisko wokół. To powoduje, że przyroda zaczyna umierać.

Nie trzeba tak wiele zrobić, by uratować środowisko. Wystarczy, że każdy człowiek schyli się, gdy widzi jakiś odpad i wrzuci do odpowiedniego pojemnika. Niech ludzie pomagają przyrodzie. Niech spalają tylko to, co jest przeznaczone do opału. Niech każdy człowiek dba o świat. Szkodząc mu, szkodzi też sobie.

Ludzie muszą otworzyć swoje serca na ich świat. Czysta planeta będzie piękniejsza niż jest teraz, a cudne widoki będą zachwycać w jeszcze śliczniejszy sposób. Ludzie mogą uratować świat przed śmiercią – wystarczy, że będą o niego dbać.

Uczennica SP56

Nasz patron

Kapitan Konstanty Maciejewicz urodził się 11 listopada 1890 r. w Niemirowie na Podolu. Uznawany był za najwyższy w Polsce autorytet w sprawach żeglugi i morskiego wychowania, za symbol polskiego kapitana. Wykładał w pierwszej polskiej Szkole Morskiej w Tczewie. Był ostatnim komendantem szkolnego żaglowca „Lwów”, a od 1930 r. – pierwszym komendantem „Daru Pomorza”, na którym odbył rejs dookoła świata (1934/1935). Od wiosny 1939 r. pełnił funkcję zastępcy dyrektora Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni, a po wojnie został jej dyrektorem. W 1947 r. mianowano go dyrektorem PSM w Szczecinie. Piastował to stanowisko do 1953 r. W latach 1953-1962 pracował w Polskim Rejestrze Statków. Był powoływany na przewodniczącego komisji egzaminacyjnych. Pracował także w Izbie Morskiej. Kiedy odchodził na emeryturę, powiedział: „Gdybym się miał urodzić i żyć jeszcze raz, znów zostałbym marynarzem”. Na wieczną wachtę odszedł 25 października 1972 r. Jego grób jest w Kwaterze Zasłużonych na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie.

W programie obchodów tegorocznych Dni Morza w Szczecinie, organizowanych głównie przez Szczeciński Klub Kapitanów Żeglugi Wielkiej, znalazło się szczególne wydarzenie: odsłonięcie tablicy kpt. ż. w. Konstantego Matyjewicza-Maciejewicza na skwerze przy ulicy, której patronuje. Uroczystość odbyła się w czwartek 29 czerwca 2023 r.

Ulica Konstantego Maciejewicza znajduje się na szczecińskim osiedlu Reda. Niestety, nie wszyscy – nawet niektórzy mieszkańcy – nie wiedzą, kim był patron tej ulicy. Poświęcona mu tablica z pewnością pomoże w popularyzacji „Kapitana Kapitanów” czy też „Macaja”, jak go nazywano.

„Na Fali” październik/listopad 2023 r.

Jesień – piękna pora roku

Także my możemy jesienią zacząć coś nowego. Minęło lato i letnie lenistwo. Rozpoczynają się długie wieczory, które są idealnym okresem do realizacji swoich zainteresowań. Łatwiej jest teraz kontynuować swoje pasje i spełniać marzenia.

Świętowanie jesieni oraz jesienne ciekawostki

- Zaskakująco wiele świąt przypada właśnie jesienią. Przykładem jest popularny Halloween czy nasze staropolskie dziady.
- W **Chinach świętuje się dzień Środka Jesieni**. Tradycja ta wywodzi się jeszcze z czasów, gdy ludzie składali dary srebrnemu księżycowi, któremu przypisywano moc urodzaju. Pierwsze pisemne wzmianki o **Święcie Jesieni** w państwie środka pochodzą sprzed tysięcy lat i są tak ważne dla chińskiej kultury, że wpisano je na listę **Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Chin**.
- Podobne święta funkcjonują w Malezji, Tajlandii i Wietnamie. Dekoruje się wówczas domy, zwierzęta i samochody, a ulice miast oświetlają liczne lampiony i kolorowe światła. Rodziny spotykają się w domach, a domownicy opowiadają o tym, co działo się w ciągu letnich miesięcy. Fajną zabawą jest przygotowywanie przez krewnych zagadek i rebusów, które później wspólnie się rozwiązuje.
- W Tajlandii jesień celebrowane jest podczas licznych festiwali. Najpopularniejszym jest festiwal światła *Yi Peng*. Jak większość świąt w Tajlandii, także i to obchodzone jest ku czci Buddy.
- Natomiast w Kambodży w październiku **obchodzi się Święto Wody**. Całe wsie i miasta zalane są wodą z węży, misek czy nawet wielkich cystern. Ludzie tańczą i bawią się w strugach wody lub skaczą do rzek i jezior.
- Oczywiście na całym świecie są dziesiątki świąt luźno związanych z jesienią czy końcem lata. Najbardziej znanym jest chyba **Święto Dziękczynienia w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie**. Od wieków Amerykanie obchodzą to święto z wdzięczności za wszystko, co dobre i co niesie nadzieję.
- Jesień u nas trwa mniej więcej od 23 września do 22 grudnia.
- Na półkuli południowej wszystkie daty i zjawiska przesunięte są o sześć miesięcy.
- Uczuciami, jakie wiąże się z jesienią, są nostalgia i smutek.
- Antonio Vivaldi stworzył cykl concerti grossi „Cztery pory roku”. Fragment „jesień” uważana jest przez wielu za najpiękniejszą część cyklu.
- Jesienią przypada wiele świąt i obrzędów, między innymi Święto Zmarłych, dziady, czy Halloween.

Andrzejki – historia i pochodzenie

Pochodzenie andrzejkowej nocy kojarzone jest z imieniem świętego Andrzeja. Jest to postać niezwykle ważna w Kościele Katolickim jak i w Prawosławnym. Był on jednym z dwunastu apostołów i rodzonym bratem świętego Piotra.

Niewielu wie, że **święty Andrzej** był także prawdziwym podróżnikiem. By głosić Ewangelię, wyruszył w podróż, która zawiodła go przez Bizancjum do Grecji, Scytii, a nawet do Azji Mniejszej. Legendy mówią, że dotarł aż na daleką północ.

Jak to jednak w Kościele bywa, każdy z jego bohaterów w końcu ginie i to nie tak po prostu. By zostać świętym, trzeba zginąć śmiercią straszliwą, okrutną i koniecznie męczeńską. Nie inaczej skończył święty Andrzej.

Za to, co opowiadał, został rozpięty na krzyżu w kształcie litery X, który do dziś zwany jest krzyżem świętego Andrzeja.

Czy tak było? Trudno powiedzieć.

Wigilia świętego Andrzeja, **nazywana andrzejkami**, jest doskonałą okazją do wesołych i hucznych zabaw.

Wzmiankę o *andrzejkach* znaleźć można w kronikach Marcina Bielskiego, polskiego poety, żołnierza i pisarza z XVI wieku. Wspominał on o wróżbach, jakie stawiały sobie młode panny pragnące wyjść za mąż. Takie właśnie były dawne andrzejki. Celebrowały je niemal wyłącznie młode dziewczyny.

Młodzi mężczyźni mieli swoje święto 24 listopada, które przypadało w dniu świętej Katarzyny- katarzynki. Z czasem jednak chłopcy zaczęli świętować razem z dziewczętami.

Na potrzeby andrzejkowej nocy powstało wiele niezwykłych wróżb, od niezwykle prostych i naiwnych, aż po skomplikowane rytuały i obrzędy. Niektóre z nich bawią nas do dzisiaj, a o innych zapomnieliśmy.

Ciekawostki o andrzejkach i wróżbach

- Andrzejki obchodzone są w nocy z 29 na 30 listopada.
- Dawniej istniały dwa, podobne święta – *andrzejki* dla dziewcząt i *katarzynki* dla chłopców. Te ostatnie przypadały 24 listopada.
- Dziewczęta kładły się spać w andrzejki z ubraniem męskim pod poduszką. Dzięki temu miały we śnie zobaczyć swojego przyszłego męża. Podobnie robili chłopcy, każdej nocy widywali panny we śnie.
- Dawniej popularne było powiedzenie – „*Święty Andrzej Ci ukaże, co Ci los przyniesie w darze*”.
- Święty Andrzej jest patronem Szkocji.
- Dzień 30 listopada jest dla Szkotów świętem narodowym.
- Uważa się, że znane dziś *andrzejki* pochodzą właśnie z tradycji dawnych Szkotów.
- Najpopularniejszą wróżbą andrzejkową, jest **lanie wosku** do naczynia z wodą.

To chyba najbardziej znana wróżba i nie trzeba jej nikomu przypominać. Polega ona na roztopieniu wosku świecy, a następnie wylaniu go do zimnej wody. Kształt, jaki powstanie na wodzie, można następnie dowolnie interpretować.

Pamiętać należy, by nie stopić całej świecy. Niewielki kawałek wraz z knotem należy zachować i zapalić, gdy wyjmemy z wody stwardniały już воск. W blasku tego małego ogarka wosk wyjęty z wody rzuci na ścianę cień, którego kształt zdradzi nam przyszłość. By wróżba była trafniejsza, a magia silniejsza, roztopiony wosk należy lać do wody przez dziurkę w kluczu.

ŹRÓDŁA:

Materiały własne, przygotowane przez uczniów SP 56 oraz:

- Wikipedia;
- Wyszukiwarka Google;
- Artykuły w Internecie.

Opiekunki:
Monika Póttorak
Danuta Sepuco